

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2021/95**(2021. gada 28. janvāris),****ar ko groza Deleģēto regulu (ES) 2020/592 par pagaidu ārkārtas pasākumiem, ar kuriem atkāpjas no konkrētiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 noteikumiem, lai novērstu Covid-19 pandēmijas un ar to saistīto pasākumu izraisītos tirgus traucējumus augļu un dārzeņu nozarē un vīna nozarē**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 219. panta 1. punktu saistībā ar tās 228. pantu,

tā kā:

- (1) Ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2020/592 ⁽²⁾ tika ieviestas vairākas atkāpes no spēkā esošajiem noteikumiem, citstarp, arī vīna nozarē, un šo atkāpju mērķis bija sniegt atvieglojumu vīna nozares tirgus dalībniekiem un palīdzēt tiem pārvarēt Covid-19 pandēmijas sekas. Tomēr, neraugoties uz minēto pasākumu lietderību, vīna tirgum nav izdevies atgūt piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvaru, un, ņemot vērā pašreizējos pandēmijas apstākļus, nav sagaidāms, ka tas atgūsies īsā vai vidēji ilgā termiņā.
- (2) Turklāt Covid-19 pandēmijas ierobežošanas nolūkā noteiktie pasākumi tiek turpināti lielākajā daļā dalībvalstu un visā pasaulē. Šie pasākumi paredz cilvēku skaita ierobežojumus sabiedriskos un svētku pasākumos, kā arī ierobežojumus attiecībā uz maltītes ieturēšanu un dzērienu lietošanu sabiedriskās ēdināšanas vietās. Dažos reģionos joprojām ir noteikti pārvietošanās ierobežojumi, kā arī atcelti sabiedriskie pasākumi un ierobežota pulcēšanās draugu un paziņu lokā. Šo ierobežojumu radītais domino efekts ir vēl vairāk samazinājis vīna patēriņu Savienībā, turklāt ir apstiprinājies, ka ir samazinājies arī vīna eksports uz trešām valstīm. Turklāt neskaidrība par krīzes ilgumu (tā, visticamāk, turpināsies arī pēc 2020. gada) Savienības vīna nozarei rada ilgtermiņa kaitējumu, jo diezin vai vīna patēriņš pilnībā atjaunosies, turpretī eksporta tirgi visdrīzāk tiks zaudēti. Šie faktori kopumā ļoti negatīvi ietekmē cenu noteikšanu Savienības vīna tirgū. Savukārt krājumu apjomi, kas 2019.–2020. tirdzniecības gada sākumā jau bija rekordlieli, ir palielinājušies. Visbeidzot, ņemot vērā 2020. gada ražu, kuras iznākums būs liels un 2019. gada iznākumu acīmredzot pārsniegs par aptuveni 10 miljoniem hektolitru vīna, situācija pasliktināsies vēl vairāk.
- (3) Tādējādi dalībvalstu noteikto ierobežojumu ilgums Covid-19 pandēmijas novēršanai un nepieciešamība saglabāt ierobežojumus ir saasinājusi gan smagos ekonomiskos traucējumus galvenajiem vīna nozares produktu noieta tirgiem, gan no tiem izrietošo negatīvo ietekmi uz pieprasījumu pēc vīna.
- (4) Ņemot vērā šos īpaši smagos tirgus traucējumus un aizvien sarežģītākos apstākļus vīna nozarē – sākot ar to, ka ASV 2019. gada oktobrī noteica tarifus Savienības vīnu importam, un turpinot ar pasaules mēroga Covid-19 pandēmijas dēļ noteikto ierobežojumu joprojām jūtāmajām sekām –, Savienības vīna nozares tirgus dalībnieki turpina saskarties ar ārkārtējām grūtībām. Tāpēc vīna nozarei ir nepieciešama turpmāka palīdzība.

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.

⁽²⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2020/592 (2020. gada 30. aprīlis) par pagaidu ārkārtas pasākumiem, ar kuriem atkāpjas no konkrētiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 noteikumiem, lai novērstu Covid-19 pandēmijas un ar to saistīto pasākumu izraisītos tirgus traucējumus augļu un dārzeņu nozarē un vīna nozarē (OV L 140, 4.5.2020., 6. lpp.).

- (5) Par būtiski svarīgu rīcību vīna nozares tirgus stāvokļa uzlabošanai tiek uzskatīta krīzes pārvarēšanas pasākumu turpināšana un Deleģētās regulas (ES) 2020/592 ieviestā maksimālā Savienības ieguldījuma palielināšana. Konkrēti, šie pasākumi ir būtiski, lai no Savienības tirgus izņemtu vīna daudzumus, kas citādi negatīvi ietekmētu tirgus cenas, kā arī lai ar tirgus dalībnieku naudas plūsmas uzlabošanu samazinātu tirgus dalībnieku finansiālo ieguldījumu savās darbībās. Tomēr ar Deleģēto regulu (ES) 2020/1275 ⁽³⁾ neseno grozītās Deleģētās regulas (ES) 2020/592 īstenošana liecina, ka pašreizējais 2020. gada 15. oktobra termiņš, kas noteikts Deleģētās regulas (ES) 2020/592 10. pantā, neļauj dalībvalstīm un vīna nozares tirgus dalībniekiem visus nepieciešamos pasākumus īstenot efektīvi. Konkrēti, nestabilās sanitārās situācijas un tās kontrolei noteikto dažādo valsts ierobežojumu neprognozējamā termiņa dēļ dalībvalstīm bija grūti plānot un savās vīna nozares atbalsta programmās ieviest papildu pasākumus, lai no šiem pasākumiem un palielinātā finansējuma tirgus dalībnieki līdz 2020. gada 15. oktobrim varētu gūt labumu. Šā termiņa pagarināšana līdz 2021. gada 15. oktobrim ļautu dalībvalstīm ieviest dažus pasākumus sezonas vēlākā posmā un sniegtu tirgus dalībniekiem papildu iespējas pieteikties atbalstam. Ņemot vērā to, ka Covid-19 pandēmija, visticamāk, nebūs beigusies arī pēc 2020. gada un turpināsies ievērojami ilgu laiku 2021. finanšu gadā, šāds pagarinājums ne tikai palīdzētu novērst pašreizējos tirgus traucējumus, bet arī dotu iespēju izvairīties no situācijas turpmākās pasliktināšanās.
- (6) Minēto iemeslu dēļ tiek uzskatīts par nepieciešamu Deleģētās regulas (ES) 2020/592 2., 3. un 4. pantā un 5.a–9. pantā noteikto pasākumu piemērošanu pagarināt līdz 2021. gada 15. oktobrim.
- (7) Tāpēc Deleģētā regula (ES) 2020/592 būtu attiecīgi jāgroza.
- (8) Nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ, jo īpaši ņemot vērā pašreizējos tirgus traucējumus un šā stāvokļa smago ietekmi uz Savienības vīna nozari, kā arī tā turpināšanos un iespējamo pasliktināšanos, ir jārikojas nekavējoties un steidzami jānodrošina to pasākumu turpmāka īstenošana, kas jau ir ieviesti minēto negatīvo seku mazināšanai. Tūlītējas rīcības novilcināšana draudētu vīna nozarē pastiprināt tirgus traucējumus un kaitētu tās ražošanai un tirgus apstākļiem. Tāpēc šī regula būtu jāpieņem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 228. pantā paredzēto steidzamības procedūru.
- (9) Ņemot vērā vajadzību rīkoties nekavējoties, nepieļaut kavējumus to pasākumu īstenošanā, ar kuriem nodrošina krīzes pārvarēšanu Savienības vīna nozarē, un garantēt vienmērīgu pāreju no viena finanšu gada uz otru, šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tā būtu jāpiemēro ar atpakaļejošu spēku no 2020. gada 16. oktobra,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Deleģētajā regulā (ES) 2020/592

Deleģēto regulu (ES) 2020/592 groza šādi:

- 1) regulas 2. pantu aizstāj ar šādu:

“2. pants

Atkāpes no Regulas (ES) Nr. 1308/2013 43. panta

Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1308/2013 43. panta, 2020. un 2021. finanšu gadā ar avansa maksājumiem vai maksājumiem no atbalsta programmām vīna nozarē drīkst finansēt arī šīs regulas 3. un 4. pantā noteiktos pasākumus.”;

⁽³⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2020/1275 (2020. gada 6. jūlijs) ar ko groza Deleģēto regulu (ES) 2020/592 par pagaidu ārkārtas pasākumiem, ar kuriem atkāpjas no konkrētiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 noteikumiem, lai novērstu Covid-19 pandēmijas un ar to saistīto pasākumu izraisītos tirgus traucējumus augļu un dārzeņu nozarē un vīna nozarē (OV L 300, 14.9.2020., 26. lpp).

2) regulas 7. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1308/2013 47. panta 1. punkta, 2020. un 2021. gadā “priekšlaicīga ražas novākšana” ir nenogatavojušos vīnogu ķekaru pilnīga iznīcināšana vai nolasīšana visā saimniecībā vai saimniecības daļā, bet ar nosacījumu, ka priekšlaicīgu ražas novākšanu veic visā attiecīgajā zemes gabalā.”;

3) regulas 10. pantu aizstāj ar šādu:

“10. pants

Uz laiku palielinātā Savienības ieguldījuma piemērošana

Šīs regulas 5.a pantu, 6. pantu, 7. panta 2. punktu, 8. un 9. pantu piemēro darbībām, ko dalībvalstu kompetentās iestādes izraudzījušās no šīs regulas spēkā stāšanās dienas un ne vēlāk kā 2021. gada 15. oktobrī.”

2. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

To piemēro no 2020. gada 16. oktobra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2021. gada 28. janvārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN